

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1107/2006 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 05 юли 2006 година

относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена мобилност при пътувания по въздух

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 80, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като се консултираха с Комитета на регионите,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора²,

като имат предвид, че:

(1) Единният пазар за въздухоплавателни услуги следва да ползва гражданите като цяло. Вследствие от това хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, независимо от това дали причината за тази неподвижност е увреждане, възраст или някой друг фактор, следва да разполагат с възможности за пътуване по въздуха, сравними с възможностите на останалите граждани. Хората с увреждания и хората с ограничена мобилност имат същото право като всички останали граждани на свободно придвижване, свобода на избора и недискриминация. Това се отнася както до пътуванията по въздуха, така и до останалите сфери на живота.

(2) Вследствие от това хората с увреждания и хората с ограничена мобилност следва да се приемат за превоз и да не им се отказва транспорт на основание тяхното увреждане или липса на мобилност, с изключение на причини, свързани с основания за безопасност и предписани от закона. Преди да приемат резервации от хората с увреждания или хората с ограничена мобилност, въздушните превозвачи, техните агенти и туроператори следва да положат всички възможни разумни усилия и да проверят дали е налице причина, обоснована със загриженост за безопасността, която би възпрепятствала настаняването на такива лица на съответните полети.

---

¹ ОВ С 24, 31.1.2006 г., стр. 12.

² Становище на Европейския парламент от 15 декември 2005 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*), и Директива на Съвета от 9 юни 2006 г.

(3) Настоящият регламент не следва да засяга останалите права на пътниците, създадени от законодателството на Общността и, в частност, с Директива 90/314/ЕИО на Съвета от 13 юни 1990 г. пакетните пътувания, пакетните почивки и екскурзии ¹ и Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г., с които се създават общи правила за компенсиране и помощ за самолетните пътници в случай на отказ на настаняване на борда, отменяне или продължително закъснение на полети². В случаите, в които същото събитие би станало повод за възникване на същото право за възмездяване или повторна резервация в съответствие с някои от тези законодателни актове или с настоящия регламент, на лицето, което имат такова право, следва да се позволи да упражнява такова свое право само веднъж, по свое усмотрение.

(4) С цел даване възможност на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност за пътувания по въздуха, сравними с тези на останалите граждани, на летището и на борда на въздухоплавателния апарат следва да се предвиди създаване възможност за оказване на помощ за посрещане на особените нужди на тези лица чрез наемане на необходимите служители и оборудване. С цел социално включване засегнатите лица следва да получават такава помощ без допълнително заплащане.

(5) Оказваната помощ по летища, разположени на територията на държава-членка, където Договорът е в сила, между другото, следва да дава възможност на хората с увреждания и на хората с ограничена мобилност да могат да продължат от определена точка на пристигане на дадено летище пътя си и да стигнат до въздухоплавателното средство или от въздухоплавателното средство до определената точка за тръгване от летището, включително качване и слизане от борда на същото. Тези точки следва да са посочени и обозначени поне на главните входове на сградите на терминалите, в зоните на регистриране на пътници, по влаковете, трамваите, станциите на метрото и автогарите, по стоянките за таксите и други точки за качване и слизане на пътници, както и по летищните паркинги. Помощта следва да е организирана така, че да не предизвиква прекъсвания и закъснения, като същевременно се осигуряват високи и равностойни норми на територията на цялата Общност и се използват наличните ресурси по най-добрия възможен начин, за всяко летище или въздушен превозвач, за които се отнася.

(6) За да се постигнат тези цели, осигуряването на висококачествена помощ по летищата следва да е отговорност на централен орган. Тъй като управителните органи по летищата играят централна роля при осигуряването на услуги на територията на своите летища, тази обща отговорност следва да бъде поверена именно на тях.

(7) Управителните органи на летищата могат сами да предвидят обезпечаването на помощ за хора с увреждания и хора с ограничена мобилност. От друга страна, предвид положителната роля, изиграна в миналото от някои оператори и въздушни превозвачи, управителните органи могат да сключат договори с трети страни за оказването на такава помощ без да се накърнява прилагането на съответните правила от законодателството на Общността, включително и тези за възлагане на обществени поръчки.

---

¹ ОВ L 158, 23.6.1990 г., стр. 59.

² ОВ L 46, 17.2.2004 г., стр. 1.

(8) Помощта следва да се финансира по такъв начин, че финансовата тежест да се разпределя по равно сред всички пътници, използващи дадено летище, и да се избегнат демотивиращите фактори при превоза на хора с увреждания и хора с ограничена мобилност. Вероятно най-ефективният начин за финансиране би била такса, която да се събира от всеки превозвач, използващ дадено летище, и която да е пропорционална на броя пътници, който той превозва към или от това летище.

(9) С цел да се гарантира, в частност, че събраните от въздушния превозвач такси са съизмерими с оказаната на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност помощ, а също и с оглед на това тези такси да не служат за финансови дейности на управителни органи, различни от тези, свързани с осигуряването на такава помощ, таксите следва да се приемат и прилагат при пълна прозрачност. В случаите, в които това не противоречи на настоящия регламент, следва да се прилага Директива 96/67/ЕО на Съвета от 15 октомври 1996 г. относно достъп до пазара по наземно обслужване в летищата на Общността¹.

(10) При организиране осигуряването на помощ за хората с увреждания и хората с ограничена мобилност и при обучението на своя персонал, летищата и въздушните превозвачи следва да имат предвид документ 30 на Европейската конференция за гражданска авиация (ЕКГА), част I, раздел 5 и приложенията към него, в частност, Кодекса за добро поведение в наземното обслужване по отношение на хората с ограничена мобилност, даден в приложение Й към същия документ, в състоянието му по време на приемане на настоящия регламент.

(11) Когато се решава дизайна на нови летища и терминали и когато се правят по-едри преустройства, ръководните органи на летищата, когато е възможно, следва да вземат предвид нуждите на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност. Подобно е и изискването към въздушните превозвачи, които, когато е възможно, следва да вземат такива нужди предвид, когато им се наложи да решават преоборудване на самолети или проектирането на нови самолети.

(12) За да се осигури съобразяване с нуждата от лично пространство за хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, както и за да се гарантира, че поисканата информация ще служи само за изпълнение на задълженията, свързани с помощта за хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, посочени в настоящия регламент, и да не се използва срещу пътници, търсещи въпросната услуги, следва стриктно да се прилага Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защитата на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни².

(13) Цялата съществена информация, която се предоставя на пътниците на въздухоплавателни средства, следва да се осигурява в алтернативни формати, достъпни за хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, и следва да е като минимум на

---

¹ ОВ L 272, 25.10.1996 г., стр. 36. Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003, с. 1).

² ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31. Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

същите езици, на каквито постъпва и информацията, която се предоставя на останалите пътници.

(14) В случаите, в които се получи загуба или повреда на инвалидни колички, друго оборудване за придвижване или други помощни устройства по време на обслужването им на летището или по време на превозването им на борда на въздухоплавателното средство, пътникът, на когото принадлежи оборудването, следва да бъде компенсиран в съответствие с правилата на международното, общностното и националното законодателство.

(15) Държавите-членки следва да упражняват надзор и да осигуряват спазването на настоящия регламент, както и да определят съответния орган, който да осъществява задачи по прилагането. Този надзор не засяга правата на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, в които влиза и правото за търсене на правна отговорност чрез съдилищата и в съответствие с националното законодателство.

(16) Важно е лице с увреждания или лице с ограничена мобилност, което счита, че настоящият регламент е бил нарушен, да има възможност да изнесе въпроса на вниманието на управителния орган на съответното летище или на вниманието на съответния въздушен превозвач, в зависимост от случая. Ако лицето с увреждания или лицето с ограничена мобилност не получи удовлетворение по такъв начин, то е свободно да подаде жалба до органа или органите, посочени за тези цели от съответната държава-членка.

(17) Жалбите, свързани с оказана на летището помощ, следва да се адресират до органа или органите, посочени за изпълнението на настоящия регламент от държавата-членка, в която е разположено летището. Жалбите, свързани с оказана помощ от въздушен превозвач, следва да се адресират до органа или органите, посочени за изпълнението на настоящия регламент от държавата-членка, която е издала сертификата за авиационен оператор.

(18) Държавите-членки следва да предвидят наказания, приложими за нарушения на настоящия регламент, и да обезпечат прилагането на тези наказания. Наказанията, които могат да включват разпореждане за изплащане на компенсация на засегнатото лице, следва да са действителни, пропорционални и разубеждаващи.

(19) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно осигуряването на високи и равностойни нива на защита и помощ на територията на всички държави-членки и гарантиране, че стопанските субекти работят при хармонизирани условия и на единен пазар, не могат в достатъчна степен да бъдат постигнати от държавите-членки, могат следователно, поради мащаба или последиците от действието, да бъдат постигнати по-добре на Общностно ниво, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, както е посочено в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, както е посочено в същия член, настоящият регламент не излиза извън рамките на онова, което е необходимо за постигането на тези цели.

(20) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати, в частност, в Хартата за основните права на Европейския съюз.

(21) На 2 декември 1987 г. Кралство Испания и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия в съвместна декларация министрите на външните работи на двете страни договориха споразумения за по-добро сътрудничество при използването на летището в Гибралтар,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Цел и обхват

1. Настоящият регламент създава правила за защитата и оказването на помощ на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, пътуващи по въздуха, с цел както да ги защитава срещу дискриминация, така и да гарантира, че същите получават помощ.
2. Разпоредбите от настоящия регламент се прилагат по отношение на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, които ползват или възнамеряват да ползват търговските пътнически въздушни услуги при заминаване, транзитно преминаване или пристигане на дадено летище в случаите, в които летището се намира на територията на държава-членка, в която Договорът се прилага.
3. Член 3, член 4 и член 10 се прилагат и по отношение на пътници, заминаващи от летище, разположено в трета страна, към летище, разположено на територията на държава-членка, в която Договорът се прилага, ако операторът, извършващ въздушния превоз е въздушен превозвач от Общността.
4. Настоящият регламент не засяга правата на пътниците, учредени с Директива 90/314/ЕИО и в съответствие с Регламент (ЕО) № 261/2004.
5. В случай, че разпоредбите на настоящия регламент противоречат на разпоредбите от Директива 96/67/ЕО, предимство има настоящият регламент.
6. Прилагането на настоящия регламент по отношение на летището в Гибралтар се счита, че не накърнява съответните правни позиции на Кралство Испания и на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия относно спора за суверенитета върху територията, на която се намира летището.
7. Прилагането на настоящия регламент по отношение на летището в Гибралтар се отменя до влизането в сила на споразуменията, включени в съвместната декларация, направена от министрите на външните работи на Кралство Испания и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия на 2 декември 1987 г. Правителствата на Испания и Обединеното кралство информират Съвета за датата на влизане в сила.

Член 2

Дефиниции

По смисъла на настоящия регламент се прилагат следните дефиниции:

- а) „лице с увреждания” или „лице с ограничена мобилност” означава всяко лице, което по време на използване на транспорт е с ограничена мобилност поради някакво физическо увреждане (сензорно или локомоторно, трайно или временно), умствено увреждане или дефект или всяка друга причина за увреждане, или възраст, чието състояние изисква съответното внимание и приспособяване на обслужването, което се предоставя на всички пътници към специфичните нужди на такова лице ;
- б) „въздушен превозвач” означава предприятие за въздушни превози с валиден сертификат за авиационен оператор;
- в) „авиационен оператор” означава въздушен превозвач, който извършва или възнамерява да извърши полет в съответствие на договор с пътник или от името на друго юридическо или физическо лице, сключило договор с този пътник;
- г) „въздушен превозвач от Общността” означава въздушен превозвач с валиден сертификат за авиационен оператор, издаден от държава-членка в съответствие с Регламент (ЕИО) № 2407/92 на Съвета от 23 юли 1992 г. относно лицензирането на авиационни оператори¹;
- д) „туроператор” означава (с изключение на въздушен превозвач) организатор или фирма за продажба на дребно по смисъла на член 2, параграф 2 и параграф 3 от Директива 90/314/ЕИО;
- е) „управителен орган на летището” или „управителен орган” означава орган, който в съответствие с националното законодателство има за цел администрирането и управлението на инфраструктурата на дадено летище, координацията и контрола на дейностите на различните оператори, присъстващи на това летище или в системата на това летище;
- ж) „ползвател на летище” означава всяко физическо или юридическо лице, отговарящо за въздушния превоз на пътници, свързан с излитане или кацане на това летище;
- з) „Комитет на ползвателите на летището” означава комитет, съставен от представители на ползвателите на летището или организации, които ги представят;
- и) „резервация” означава фактът, че пътникът има билет или друго доказателство, от което личи, че резервацията е приета и регистрирана от въздушния превозвач или туроператор;

---

¹ ОВ L 240, 24.8.1992 г., стр. 1.

й) „летище” означава всеки парцел земя, специално пригоден за кацане, излитане и извършване на маневри на въздухоплателни средства, включително допълнителните инсталации, които могат да бъдат необходими за извършването на тези операции съгласно изискванията на въздушното движение и обслужване, включително, инсталациите, необходими в помощ на търговското въздушни услуги;

к) „автомобилен парк на летище” означава автомобилен парк, намиращ се в пределите на летището или под прекия контрол на управителния орган на дадено летище, който пряко обслужва пътниците, използващи това летище;

л) „търговска пътническа въздушна услуга” означава пътническа въздушнотранспортна услуга, която се извършва от въздушен превозвач посредством предвиден или непредвиден в графика на полетите полет, която се предлага на гражданите срещу заплащане или самостоятелно, или включена в пакет услуги.

Член 3

Предотвратяване на отказ за превоз

Въздушен превозвач или негов агент или туроператор не могат да отказват превоз на основание увреждане или ограничена мобилност:

а) да приемат резервация за полет, заминаващ или пристигащ на летище, на което настоящият регламент е в сила;

б) да качат лице с увреждане или лице с ограничена мобилност на такова летище, при положение че въпросното лице разполага с валиден билет и резервация.

Член 4

Нарушения, специални условия и информация

1. Независимо от разпоредбите на член 3, въздушен превозвач, негов представител или туроператор могат да откажат, на основание увреждане или ограничена мобилност, да приемат резервация или да качат лице с увреждане или лице с ограничена мобилност:

а) с цел спазване на приложимите изисквания за безопасност, установени от международното, Общностното или националното законодателство, или с цел спазване на изискванията за безопасност, установени от органа, издал сертификата за авиационен оператор на съответния въздушен превозвач;

б) ако размерът на въздухоплателното средство или на неговите врати правят невъзможно качването или превоза на такова лице с увреждане или лице с ограничена мобилност.

В случай на отказ за приемане на резервация на основанието, упоменато в буква а) или буква б) от първата алинея, въздушният превозвач, неговият представител или туроператорът полагат всички разумни усилия да предложат алтернативен вариант на въпросното лице.

На лице с увреждане или лице с ограничена мобилност, на което е било отказано качване на основание неговото или нейното увреждане или ограничена мобилност, както и на всяко лице, придружаващо такова лице, в съответствие с параграф 2 от настоящия член, се предлага правото на възмездяване или пренасочване съгласно предвиденото в член 8 от Регламент (ЕО) № 261/2004. Правото на избор на вариант за полет в двете посоки или пренасочване на маршрута е в зависимост от спазването на всички изисквания за безопасност.

2. При същите условия, упоменати в параграф 1, алинея първа, буква а), всеки въздушен превозвач, негов представител или туроператор може да поиска лицето с увреждане или лицето с ограничена мобилност да се придружава от друго лице, което е в състояние да обезпечи изискваната от това лице помощ.

3. Всеки въздушен превозвач или негов представител предоставят свободно в достъпна форма и поне на същите езици, на каквито е и информацията, която се предоставя на останалите пътници, правилата за безопасност, които същият прилага по отношение на превоза на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, както и информация относно всички ограничения за тяхното превозване или относно превозването на оборудването, служещо за мобилност на такива лица, дължащи се на размера на въздухоплавателното средство. Всеки туроператор изготвя такива правила за безопасност и ограничения, важащи за полетите, включени в пакетно пътуване, пакетни почивки и пакетни екскурзии, организирани, продавани или предлагани за продажба от същия.

4. В случаите, в които даден въздушен превозвач или негов представител или туроператор използва дерогация от параграф 1 или параграф 2, същият незабавно информира лицето с увреждане или лицето с ограничена мобилност относно причините за такова нарушение. При поискване всеки въздушен превозвач, негов представител или туроператор свеждат тези причини до знанието на лицето с увреждане или лицето с ограничена мобилност в писмен вид и в срок от пет работни дни след искането.

Член 5

Обозначаване на точките на пристигане и заминаване

1. В сътрудничество с ползвателите на летището, посредством Комитета на ползвателите на летището, ако такъв е налице, и съответните организации, представляващи хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, управителният орган на всяко летище, предвид местните условия, обозначава точките на пристигане и заминаване в пределите на летището или в дадена точка, намираща се под прекия контрол на управителния орган, както вътре или извън сградите на терминала, в която хората с увреждания или хората с ограничена мобилност могат лесно да обявят своето пристигане на летището и да поискат помощ.

2. Точките на пристигане и заминаване, упоменати в параграф 1, се обозначават ясно и предлагат в достъпна форма основна информация за летището.

Член 6

Предаване на информация

1. Въздушните превозвачи, техните представители и туроператорите вземат всички мерки, необходими за приемането на уведомленията за необходимост от помощ, подадени от хора с увреждания или хора с ограничена мобилност по всички свои пунктове за продажба на територията на държавите-членки, в които Договорът се прилага, включително на продажби по телефона през Интернет.

2. В случаите, в които въздушен превозвач, негов представител или туроператор получи уведомление за нужда от помощ поне 48 часа преди оповестеното време на излитане за съответния полет, такъв въздушен превозвач или негов представител или туроператор предава получената информация поне 36 часа преди оповестеното време на излитане за съответния полет:

а) на управителните органи летищата на излитане, кацане и транзит, и

б) на авиационния оператор, ако при този превозвач не е направена резервация, освен ако самоличността на този въздушен превозвач не е известна по времето, когато е получено уведомлението, като в този случай информацията се предава във възможно най-кратък на практика срок.

3. Във всички случаи, различни от упоменатите в параграф 2, въздушният превозвач неговият представител или туроператорът предава информацията възможно най-бързо.

4. Възможно най-бързо след излитането, въздушният превозвач информира управителния орган на летището за дестинацията, ако тази дестинация се намира на територията на държава-членка, в която Договорът се прилага, по отношение на броя на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, летящи с този полет и нуждаещи се от помощ, определена в приложение I, както и относно естеството на тази помощ.

Член 7

Право на помощ на летища

1. В случаите, в които лице с увреждания или лице с ограничена мобилност пристигне на летище с цел пътуване по въздух, управителният орган на летището е отговорен за осигуряване обезпечаването на помощ, определена в приложение I по такъв начин, че лицето да е в състояние да лети с полета, за който има резервация, при условие че уведомлението за специфичните нужди от помощ на това лице е подадено до съответния въздушен превозвач, негов представител или туроператор най-малко 48 часа преди оповестеното време на излитане на полета. Това уведомление обхваща също и обратния

полет, ако отправният полет и обратният полет са договорени с един и същи въздушен превозвач.

2. В случаите, в които съществува необходимост от признато куче-придружител, такова куче се настанява при условие, че до въздушния превозвач, неговия представител или туроператор е подадено уведомление в съответствие с приложимите национални правила, които уреждат превоза на кучета-придружители на борда на въздухоплавателни средства в случай, че такива правила съществуват.

3. Ако не е подадено уведомление в съответствие с параграф 1, управителният орган полага всички възможни разумни усилия да обезпечи помощта, посочена в приложение I, по такъв начин, че съответното лице да е в състояние да излети с полета, за който има резервация.

4. Разпоредбите от параграф 1 се прилагат при условие че:

а) лицето лично се представи на летището за регистриране:

(i) в часа, посочен предварително в писмен вид (включително с електронни средства) от въздушния превозвач, неговия представител или туроператор, или

(ii) ако не е посочен час, не по-късно от един час преди оповестеното време на излитане, или

б) лицето пристигне в точката в пределите на летището, обозначена в съответствие с член 5:

(i) в часа, посочен предварително в писмен вид (включително с електронни средства) от въздушния превозвач, негов представител или туроператора, или

(ii) ако не е посочен час, не по-късно от един час преди оповестеното време на излитане.

5. В случаите, в които лице с увреждания или лице с ограничена мобилност преминава транзитно през летище, по отношение на което настоящият регламент се прилага, или се прехвърля от въздушен превозвач или туроператор от полета, за който това лице има резервация, на друг полет, управителният орган поема отговорността за осигуряване на помощта, посочена в приложение I, по такъв начин, че съответното лице да е в състояние да излети с полета, за който има резервация.

6. След пристигане по въздух на лице с увреждания или лице с ограничена мобилност на летище, по отношение на което настоящият регламент се прилага, управителният орган поема отговорността за осигуряване на помощта, посочена в приложение I, по такъв начин, че съответното лице да е в състояние да стигне до своята точка на заминаване от летището, упомената в член 5.

7. Доколкото е възможно осигурената помощ е съобразена със специфичните нужди на отделния пътник.

Член 8

Отговорност за помощ на летища

1. Управителният орган на летище отговаря за осигуряване на помощта, посочена в приложение I без допълнително заплащане от страна на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност.

2. Управителният орган може сам да осигури такава помощ. Друг възможен вариант е като се придържа към своята отговорност и при всички случаи при спазване на стандартите за качество, упоменати в член 9, параграф 1, управителният орган може да се договори с една или повече трети страни за оказването на тази помощ. В сътрудничество с ползвателите на летището, чрез Комитета на ползвателите на летището, при наличие на такъв, управителният орган може да сключи такъв договор или такива договори по своя собствена инициатива или по искане на друга страна, в това число по искане, постъпило от въздушния превозвач, като има предвид съществуващите услуги на съответното летище. В случай, че откаже да удовлетвори такова искане, управителният орган представя писмено основание.

3. Управителният орган на дадено летище, на основата на недискриминация, може да събира специална такса от ползвателите на летището с цел финансиране на такава помощ.

4. Тази специална такса следва да е разумна, да е обвързана с разходите, прозрачна и да е определена от управителния орган на летището в сътрудничество с ползвателите на летището, посредством Комитета на ползвателите на летището, при наличие на такъв, или с всяка друга съответна организация. Тази такса се разпределя между ползвателите на летището съобразно общия брой на всички пътници, които всеки от тях превозва до и от това летище.

5. Управителният орган на всяко летище отделя сметките на своите дейности, свързани с помощта, която се оказва на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, от сметките за останалите си дейности, като се ръководи от съвременната търговска практика.

6. Управителният орган на всяко летище предоставя на ползвателите на летището, чрез Комитета на ползвателите на летището, при наличие на такъв, или с всяка друга съответна организация, както и на изпълнителния орган или органи, упоменати в член 14, преглед от годишната ревизия на получените такси и на направените разходи за оказаната помощ на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност.

Член 9

Стандарти за качество на помощта

1. С изключение на летища, чийто годишен пътнически поток е под 150 000 търговски превоза на пътници, управителният орган установява стандарти за качество за помощта, посочена в приложение I, и определя изискванията по отношение на средствата, предназначени за спазването им, което става в сътрудничество с ползвателите на летището, посредством Комитета на ползвателите на летището, при наличие на такъв, и организациите, представляващи хората с увреждания и хората с ограничена мобилност.

2. При определянето на такива стандарти се държи строга сметка за международно признатата политика и кодекси за поведение, свързани с улесняване на превозването на хората с увреждания или хората с ограничена мобилност, и по-специално Кодекса за добро поведение в наземното обслужване по отношение на хората с ограничена мобилност на ЕКГА.

3. Управителният орган на всяко летище публикува своите стандарти за качество.

4. Всеки въздушен превозвач, както и управителният орган на дадено летище могат да се споразумеят, че на пътниците, които този въздушен превозвач превозва при излитане и кацане на летището, управителният орган следва да оказва помощ с по-висок стандарт, отколкото стандартите, упоменати в параграф 1, или да предоставя услуги, които да допълват услугите, посочени в приложение I.

5. С цел финансиране на някои от горепосочените точки, управителният орган може да събира такса от въздушния превозвач в допълнение към таксата, упомената в член 8, параграф 3, която да е прозрачна, обвързана с разходите и определена след консултиране със съответния въздушен превозвач.

Член 10

Помощ от въздушни превозвачи

Всеки въздушен превозвач предоставя помощта, посочена в приложение II без допълнително заплащане на всяко лице с увреждания или лице с ограничена мобилност, което заминава, пристига или преминава транзитно през такова летище, по отношение на което се прилага настоящият регламент, при условие че въпросното лице изпълнява условията, определени в член 7, параграф 1, параграф 2 и параграф 4.

Член 11

Обучение

Въздушните превозвачи и летищните управителни органи:

а) гарантират, че целият техен персонал, включително служителите, наети от всеки подизпълнител, който предоставя пряка помощ на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, разполага със знания и умения, необходими за посрещане на нуждите на хора с увреждания и хора с ограничена мобилност;

б) осигуряват обучение на целия си персонал, който работи на летището и пряко обслужва пътниците, по въпросите на равенството на хората с увреждания и осведоменост относно уврежданията;

в) обезпечават присъствието на всички нови служители след наемането им на обучението, свързано с уврежданията и преминаването на опреснителни курсове за персонала, по целесъобразност.

Член 12

Обезщетение за загубени или повредени инвалидни колички, друго оборудване, свързано с мобилността и помощни устройства

В случай на загуба или повреда на инвалидни колички, друго оборудване, свързано с мобилността и помощни устройства, станала по време на обслужване на летището или по време на транспортирането на борда на летателното средство, на пътника, собственик на такова оборудване, се дължи обезщетение в съответствие с разпоредбите на международното, Общностното и националното право.

Член 13

Изключване на отказ от право

Задълженията към хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, в съответствие с настоящия регламент, не подлежат на ограничение или на отказ.

Член 14

Изпълнителен орган и неговите задачи

1. Всяка държава-членка посочва орган или органи, отговарящи за изпълнението на настоящия регламент относно полетите, заминаващи или пристигащи на летищата, намиращи се на нейна територия. По целесъобразност, този орган или тези органи вземат мерките, необходими за зачитането на правата на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност, включително спазването на стандартите за качество, посочени в член 9, параграф 1.

Държавите-членки информират Комисията за органа или органите, на които е възложено горното.

2. В случаите, в които е целесъобразно, държавите-членки обезпечават това, че посоченият/посочените в съответствие с параграф 1 изпълнителен орган или изпълнителни органи, обезпечават също задоволителното прилагане на член 8, включително онова, което засяга разпоредбите за таксите с оглед избягване на нелоялна конкуренция. За тази цел те могат също да посочат и конкретен орган.

Член 15

Процедура за подаване на жалби

1. Всяко лице с увреждания или лице с ограничена мобилност, което счита, че е извършено нарушение на настоящия регламент, може да постави въпроса на вниманието на управителния орган на съответното летище или на вниманието на съответния въздушен превозвач, в зависимост от случая.
2. Ако лицето с увреждания или лицето с ограничена мобилност не може да получи удовлетворение по такъв начин, може да подаде жалби до органа или органите, посочени в съответствие с член 14, параграф 1, или до всеки друг компетентен орган, посочен от държава-членка, относно твърдяно нарушение на настоящия регламент.
3. Органът в дадена държава-членка, който получи жалба по въпрос, който е от компетентността на посочен орган от друга държава-членка, изпраща жалбата на органа на тази друга държава-членка.
4. Държавите-членки вземат мерки за информиране на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност във връзка с настоящия регламент и с възможността за подаване на жалби до този посочен орган или органи.

Член 16

Наказания

Държавите-членки съставят правилници, съдържащи наказания за нарушения на настоящия регламент, и вземат всички мерки, необходими за спазването на тези правилници. Предвидените наказания трябва да се ефективни, пропорционални и разубеждаващи. Държавите-членки уведомяват Комисията относно тези свои разпоредби като ѝ нотифицират незабавно за всякакви последващи изменения в тези разпоредби.

Член 17

Докладване

Комисията докладва пред Европейския парламент и Съвета най-късно до 1 януари 2010 г.а относно изпълнението и последиците от настоящия регламент. При необходимост докладът се придружава със законодателни предложения за по-нататъшно детайлно прилагане на разпоредбите от настоящия регламент, или за целите на неговото ревизиране.

Член 18

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 26 юли 2008 г., с изключение на член 3 и член 4, които влизат в сила на 26 юли 2007 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 5 юли 2006 година.

За Европейския парламент:
Председател
J. BORRELL FONTELLES

За Съвета:
Председател
P. LEHTOMÄKI

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Помощ на отговорността на управителните органи на летищата

Помощ и мерки, необходими за даване на възможност на хората с увреждания и хората с ограничена мобилност да:

- съобщят за своето пристигане на всяко летище и своето искане за помощ на посочените точки вътре и извън сградите на терминала, посочени в член 5,
- да се придвижват от определената точка до гишетото за регистриране,
- да се представят за регистриране и да регистрират багажа си,
- да се придвижат от гишетото за регистриране до въздухоплавателното средство след приключване с емиграционните, митническите и свързаните с безопасността процедури,
- да се качат на борда на въздухоплавателното средство с помощта на подемни устройства, инвалидни колички или друга необходима помощ, в зависимост от случая,
- да се придвижат от вратата на въздухоплавателното средство до своите места,
- да съхраняват и прибират багажа си на борда на въздухоплавателното средство,
- да се придвижат от своите места до вратата на въздухоплавателното средство,
- да слязат от въздухоплавателното средство с помощта на подемни устройства, инвалидни колички или друга необходима помощ, в зависимост от случая,
- да се придвижат от въздухоплавателното средство до багажната зала и да приберат багажа си след приключване с имиграционните, митническите и свързаните с безопасността процедури,
- да се придвижат от багажната зала до определената точка,
- да стигнат до полетите-връзки в случаите, в които са транзитни пътници, като ползват помощ както на бордовите, така и наземните служби и в пределите, и между терминалите в зависимост от случая,
- да се придвижат до тоалетните, при необходимост.

В случаите, в които на лице с увреждания или лице с ограничена мобилност се оказва помощ от страна на придружаващо лице, това придружаващо лице, ако бъде помолено, трябва да получи разрешение за предоставяне на необходимата помощ на летището и при качване и слизане от въздухоплавателното средство.

Наземното обслужване на цялото необходимо оборудване, свързано с мобилността, в това число електрически инвалидни колички, подлежи на предварително предупреждение, което се прави 48 часа преди обслужването, както и на възможни пространствени ограничения на борда на въздухоплавателното средство и се подчинява на съответното законодателство, относно опасните стоки.

При временна замяна на повредено или загубено оборудване, свързано с мобилността, макар и не задължително, то се заменя с подобно.

Наземно обслужване на признати кучета-придружители, по целесъобразност.

Съобщаване на информация, необходима за ползването на полети, в достъпна форма.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Помощ от въздушни превозвачи

Превоз на признати кучета-придружители във кабината, при спазване на националните разпоредби.

Освен медицинско оборудване, транспортиране на най-много два броя оборудване, свързано с мобилността за всяко лице с увреждания или лице с ограничена мобилност, включително електрически инвалидни колички, подлежи на предварително предупреждение, което се прави 48 часа преди обслужването, както и на възможни пространствени ограничения на борда на въздухоплавателното средство и се подчинява на съответното законодателство, отнасящо се до опасните стоки.

Съобщаване на информация, необходима за ползването на полети, в достъпна форма.

Полагане на всички възможни разумни усилия при уреждане на място с оглед посрещане нуждите на хората с увреждания или хората с ограничена мобилност, при поискване и при спазване изискванията за безопасност и при възможност за спазване на тези условия.

Помощ при придвижване до тоалетни, при необходимост.

В случаите, в които лице с увреждания или лице с ограничена мобилност получава помощ от придружител, въздушният превозвач полага всички възможни разумни усилия да даде на такова лице място до лицето с увреждания или лицето с ограничена мобилност.